

UZASADNIENIE

Odwołujący się A. K. (1) reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika złożył odwołania od:

- decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Z. z dnia 6 października 2020 roku znak: 480000/603/CW/618792/2020/ZAS odmawiającej mu prawa do zasiłku chorobowego od dnia 1 sierpnia 2020 roku do dnia 30 września 2020 roku;

- od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Z. z dnia 4 listopada 2020 roku, znak: 480000/602/RW/46208/2020-ZAS, odmawiającej mu prawa do świadczenia rehabilitacyjnego.

Odwołujący się domagał się zmiany ww. decyzji poprzez przyznanie świadczeń w powyższym zakresie, zasądzenia od organu rentowego na rzecz odwołującego się odsetek za opóźnienie od należności podatkowych, od należnej kwoty zasiłku chorobowego od dnia wniesienia odwołania do dnia wypłaty zasiłku chorobowego oraz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniach powołano się na treść art. 13 ust. 1 pkt 1 oraz art. 18 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. 2021.1133 j.t.) zwanej dalej ustawą zasiłkową. Wskazano, iż w decyzji celowo pominięto fakt, iż odwołujący się od dnia 1 kwietnia 2003 roku ma ustalone prawo do policyjnej renty inwalidzkiej, a nie do renty z tytułu niezdolności do pracy w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2021.291 j.t.). Na tle gramatycznej wykładni przepisu art. 13 ust. 1 pkt 1 ustawy zasiłkowej można wywnioskować, iż nie odnosi się on do emerytury policyjnej i policyjnej renty inwalidzkiej. Są to innego rodzaju świadczenia, które zostały uregulowane w przepisach ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz w ustawie o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadku przy pracy i chorób zawodowych. Nie można zatem stwierdzić, iż są to tożsame świadczenia z emeryturą policyjną i policyjną rentą inwalidzką. Powyższe potwierdza również wykładnia systemowa. Analizowane świadczenia pochodzą z dwóch odrębnych systemów zabezpieczenia emerytalno-rentowego. (...) zabezpieczenia emerytalnego wojskowego stanowi odrębną regulację niewpisującą się w powszechny system emerytalny. Odwołujący się na potwierdzenie swojego stanowiska powołał się na orzecznictwo Sądu Najwyższego w tym zakresie i wskazał, iż oba systemy są względem siebie niezależne, co w uproszeniu oznacza, że świadczenia z systemu powszechnego nie mogą oddziaływać na prawo do świadczeń przysługujących z systemu szczególnego i na odwrót. Pobieranie policyjnej renty inwalidzkiej nie wyłącza prawa ubezpieczonego do zasiłku chorobowego po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego oraz prawa do świadczenia rehabilitacyjnego.

W odpowiedziach na odwołania organ rentowy wniósł o ich oddalenie. W uzasadnieniach powołano się na treść art. 13 ust. 1 pkt 1 oraz art. 18 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. 2021.1133 j.t.). Wskazano, iż odwołujący się był zatrudniony na podstawie umowy o pracę w firmie (...) Sp. z o.o. do dnia 31 lipca 2020 roku. Od 1 kwietnia 2003 roku odwołujący się jest uprawniony do renty, której płatnikiem jest Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, w związku z czym odwołujący się nie ma prawa do zasiłku chorobowego po ustaniu tytułu ubezpieczenia i świadczenia rehabilitacyjnego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący się A. K. (1) w okresie od dnia 1 stycznia 2014 roku do dnia 31 lipca 2020 roku był zatrudniony na podstawie umowy o pracę w firmie (...) Sp. z o.o. (dowód: wydruk z konta ubezpieczonego znajdujący się w aktach zasiłkowych, k. 5 akt zasiłkowych dot. zasiłku chorobowego). Odwołujący się od dnia 1 kwietnia 2003 roku ma ustalone prawo do policyjnej renty inwalidzkiej, której płatnikiem jest Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji (dowód: orzeczenie z dnia 5 czerwca 1992 roku, k. 13, fakty bezsporne). W dniu 17 września 2020 roku odwołujący się złożył wniosek o wypłatę zasiłku chorobowego za okres od dnia 1 sierpnia do 30 września 2020 roku po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego (dowód: wniosek o zasiłek chorobowy (...)53, k. 2 akt zasiłkowych dot. zasiłku

chorobowego). W dniu 1 października 2020 roku odwołujący się złożył wniosek o świadczenie rehabilitacyjne (dowód: wniosek ZNp-7 z dnia 1 października 2020 roku, znajdujący się w aktach zasiłkowych dotyczących świadczenia rehabilitacyjnego).

Decyzjami:

- z dnia 6 października 2020 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił odwołującemu się prawa do zasiłku chorobowego za okres od dnia 1 sierpnia 2020 roku do dnia 30 września 2020 roku,

- z dnia 4 listopada 2020 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił odwołującemu się prawa do świadczenia rehabilitacyjnego.

Odwołujący się wyczerpał okres zasiłkowy z dniem 1 listopada 2020 roku (dowód: zestawienie zaświadczeń lekarskich odwołującego się, k. 33).

A. K. (1) nie zgodził się z powyższymi decyzjami i wniósł odwołania do Sądu.

Zarządzeniem z dnia 13 grudnia 2020 roku połączono sprawy z odwołań od ww. decyzji do wspólnego rozpoznania.

W toku postępowania sądowego powołano dowód z opinii biegłych z zakresu psychologii i psychiatrii celem ustalenia czy odwołujący się spełniał warunki do przyznania świadczenia rehabilitacyjnego po wyczerpaniu okresu zasiłkowego oraz czy dalsza rehabilitacja rokowała odzyskanie przez niego zdolności do pracy.

W opinii z dnia 28 września 2021 roku biegłe sądowe z zakresu psychologii A. K. (2) oraz z zakresu psychiatrii A. G. rozpoznały u odwołującego się organiczne zaburzenia nastroju oraz organiczne zaburzenia osobowości. Na podstawie przeprowadzonego badania psychologicznego oraz dokumentacji medycznej zamieszczonej w aktach sprawy, biegłe stwierdziły, że odwołujący się z uwagi na stan psychiczny oraz poziom sprawności funkcji poznawczych spełniał warunki do przyznania świadczenia rehabilitacyjnego po wyczerpaniu okresu zasiłkowego na okres 12 miesięcy, a dalsza rehabilitacja rokowała odzyskanie przez odwołującego się zdolności do pracy (dowód: opinia z dnia 28 września 2021 roku biegłych sądowych z zakresu psychologii A. K. (2) oraz psychiatrii A. G., k. 76- 80).

Odnosząc się do opinii biegłych, organ rentowy wniósł o uzupełnienie tej opinii w kwestii wskazania, czy odwołujący się po wyczerpaniu 12 miesięcy świadczeń rehabilitacyjnych – rokuje czy też nie rokuje odzyskania zdolności do pracy (dowód: pismo z dnia 14 października 2021 roku, k. 99).

Postanowieniem z dnia 28 października 2021 roku na podstawie art. 235²§ 1 pkt 5 k.p.c. Sąd pominął dowód z uzupełniającej opinii biegłych sądowych z zakresu psychologii i psychiatrii (postanowienie z dnia 28 października 2021 roku, k. 100).

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o akta zasiłkowe organu rentowego dot. zasiłku chorobowego i świadczenia rehabilitacyjnego, dokumentacji orzecznico-lekarskiej oraz opinii biegłych sądowych z zakresu psychologii A. K. (2) oraz psychiatrii A. G..

Sąd zważył, co następuje:

Odwołania A. K. (1) zasługują w całości na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 13 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. 2021.1133 j.t.) zwanej dalej ustawą zasiłkową, zasiłek chorobowy z tytułu niezdolności do pracy powstałej w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego, jak i z tytułu niezdolności do pracy powstałej po ustaniu tytułu ubezpieczenia nie przysługuje za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli osoba niezdolna do pracy ma ustalone prawo do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy.

W myśl art. 18 ust. 7 ustawy zasiłkowej świadczenie rehabilitacyjne nie przysługuje osobie uprawnionej do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, zasiłku dla bezrobotnych, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego, rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego oraz do urlopu dla poratowania zdrowia, udzielonego na podstawie odrębnych przepisów.

Spór w niniejszej sprawie sprowadza się do tego czy renta policyjna wyłącza prawo do zasiłku chorobowego po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego oraz prawo do świadczenia rehabilitacyjnego. Spory te orzecznictwo Sądu Najwyższego rozstrzygnęło na korzyść ubezpieczonych (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 2014 roku w sprawie o sygn. akt I UK 368/13, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 lutego 2013 roku, sygn. akt II UK 196/12, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 2015 roku w sprawie o sygn. akt II UK 145/14, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 stycznia 2012 roku w sprawie o sygn. akt II UK 168/11). Część wymienionych judykatów dotyczy świadczeń wojskowych, lecz argumentacja w nich przywołana w pełni odnosi się do świadczeń policyjnych. Sąd orzekający w całości podziela stanowisko przedstawione w dotychczasowym orzecznictwie Sądu Najwyższego. Przepisy art. 13 ust. 1 pkt 1 i art. 18 ust. 7 ustawy zasiłkowej odnoszą się do świadczeń z ubezpieczenia chorobowego po ustaniu ubezpieczenia społecznego; w obu wypadkach wypłacone świadczenia nie są pokryte składkami. W powołanych przepisach wymieniono okoliczności, w których nie przewiduje się prawa do świadczeń. Ustawodawca nie posłużył się ogólną kategorią opisującą przyczyny nieświadczenia zasiłku jako brak źródeł utrzymania, lecz wymienił ich poszczególne źródła, tworząc zbiór zamknięty. Jak zauważył Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19 lutego 2014 roku I UK 368/13, którego uzasadnienie należy w tym miejscu przytoczyć, „charakter prawa ubezpieczeń społecznych, którego przepisy mają charakter bezwzględnie obowiązujący, nakazuje nadawanie wskazanym art. 18 ust. 7 (jak również w art.13 ust.1 pkt 1) ustawy przyczynom odmowy prawa do świadczenia rehabilitacyjnego tylko takie znaczenie, jakie wypływa z jego tekstu. Określenie "renta z tytułu niezdolności do pracy", którym się posługuje, nie może być uznane za pojęcie zbiorcze, obejmujące wszystkie świadczenia przyznawane nie tylko z ubezpieczenia rentowego, lecz także w postaci świadczeń zabezpieczeniowych z budżetu, jakim jest "renta policyjna" i nie jest tożsame z tym pojęciem. Identyfikacja tych świadczeń jest wykluczona, co dostrzegł Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 18 stycznia 2012 r., II UK 168/11 (OSNP 2012 nr 23-24, poz. 297), wyraźnie odróżniając rentę z tytułu niezdolności do pracy przyznawaną na podstawie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych od policyjnej renty inwalidzkiej. W tym wyroku Sąd Najwyższy wskazał w szczególności na odmienne przesłanki i źródło finansowania świadczenia zaopatrzeniowego przyznawanego na podstawie art. 19 w związku z art. 20 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji. Podobnie w wyroku z dnia 18 lutego 2013 r., II UK 196/12 (niepublikowany) odróżniono emeryturę wojskową jako świadczenie zabezpieczeniowe od renty z tytułu niezdolności do pracy przyznanej na podstawie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W postanowieniu z dnia 22 lipca 2013 r., III UZ 9/13 (niepublikowane) Sąd Najwyższy zaznaczył, że system zabezpieczenia emerytalnego wojskowych stanowi regulację niewpisującą się w powszechny system emerytalny. Te same argumenty można przytoczyć dla odróżnienia renty pobieranej przez skarżącego od renty z funduszu rentowego. Rezultat wykładni językowej potwierdza więc wykładnia systemowa, uwzględniająca brak jakiegokolwiek związku normatywnego między wskazanymi systemami, a także zasady techniki prawodawczej, wskazujące, że w ustawie nie zamieszcza się przepisów, które regulowałyby sprawy wykraczające poza wyznaczony przez nią zakres podmiotowy, czyli regulowane w niej stosunki oraz krąg podmiotów, do których się odnosi (por. § 3 ust. 2 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie "Zasad techniki prawodawczej", Dz.U. Nr 100, poz. 908). Wykluczone jest więc, by ustawodawca w ustawie regulującej stosunki ubezpieczenia chorobowego, odwołując się do pojęcia "osoby mającej ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy", sięgał do jakiegokolwiek innej definicji świadczenia przysługującego na podstawie innych przepisów niż określenie osoby uprawnionej do renty na podstawie art. 57 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Jeżeli ustawodawca odwołuje się w art. 18 ust. 7 ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa do świadczeń z ogólnie pojętego zabezpieczenia społecznego lub z budżetu, to wyraźnie o nich stanowiąc, nie uwzględnia systemu zaopatrzeniowego. W konsekwencji prawo do świadczenia rehabilitacyjnego wyłączone jest tylko w tych okolicznościach, które wyczerpująco i wyraźnie określone zostały w art. 18 ust. 7 ustawy.

Nie wymieniono w nim policyjnej renty inwalidzkiej przyznawanej funkcjonariuszom z funduszy publicznych, więc pobieranie tego świadczenia nie uzasadnia odmowy prawa do świadczenia rehabilitacyjnego”.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy należy stwierdzić, że odwołujący się A. K. (1) nie pobiera ani emerytury ani renty z tytułu niezdolności do pracy, uregulowane w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2021.291 j.t.), które to świadczenia przyznane uprawnionym wyłączają ich prawo do zasiłku chorobowego po ustaniu tytułu ubezpieczenia i prawo do świadczenia rehabilitacyjnego. Odwołujący się od dnia 1 kwietnia 2003 roku jest uprawniony do policyjnej renty inwalidzkiej, którego płatnikiem jest Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji. Prawo do ww. renty jest uregulowane w ustawie z dnia 18 lutego 1994 roku o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. 2021. 723 j.t.). Przesłanki przyznania tych świadczeń są odrębne i nie pozostają w związku ze świadczeniami z powszechnego ubezpieczenia społecznego.

Podzielając poglądy wyżej przedstawione, uznać należy, że pobieranie policyjnej renty inwalidzkiej, która nie została wymieniona w art. 13 ust. 1 pkt 1 i art. 18 ust. 7 ustawy zasiłkowej jako okoliczność skutkująca utratą prawa do świadczeń, nie uzasadnia odmowy prawa do zasiłku chorobowego po utracie tytułu ubezpieczenia i prawa do świadczenia rehabilitacyjnego.

Biorąc pod uwagę powyższe zasadnym było przyznanie odwołującemu się prawa do zasiłku chorobowego za okres od dnia 1 sierpnia 2020 roku do dnia 30 września 2020 roku oraz prawa do świadczenia rehabilitacyjnego na okres 12 miesięcy licząc od daty wyczerpania zasiłku chorobowego. Przyznając odwołującemu się prawo do świadczenia rehabilitacyjnego, Sąd w całości oparł się na sporządzonej w sprawie opinii biegłych sądowych z zakresu psychologii i psychiatrii. Sąd nie znalazł podstaw, by kwestionować opinię biegłych, która była sporządzona w sposób rzetelny, profesjonalny, zgodnie z tezą dowodową postanowienia sądu, wnioski tej opinii są logiczne i korespondują z materiałem dowodowym zgromadzonym w aktach sprawy.

Po zapoznaniu się z opinią biegłych, organ rentowy domagał się przeprowadzenia dowodu z opinii uzupełniającej powołanych w sprawie biegłych sądowych celem ustalenia czy odwołujący się po wyczerpaniu 12 miesięcy świadczeń rehabilitacyjnych - rokuje czy też nie rokuje odzyskania zdolności do pracy. Należy zauważyć, że w opinii z dnia 28 września 2021 roku biegłe, w sposób nie budzący wątpliwości, wskazały, iż odwołujący się spełniał warunki do przyznania świadczenia rehabilitacyjnego po wyczerpaniu okresu zasiłkowego na okres dwunastu miesięcy, a dalsza rehabilitacja rokowała odzyskanie przez odwołującego się zdolności do pracy. Zgodnie z ustaleniami biegłych dalsza rehabilitacja rokowała odzyskanie przez odwołującego się zdolności do pracy. Należy pamiętać, że pozytywne rokowania co do odzyskania zdolności do pracy jest jedną z niezbędnych przesłanek przyznania prawa do świadczenia rehabilitacyjnego. W ocenie Sądu, biegłe wypowiedziały się w sposób kategoryczny co do rokowań odzyskania przez odwołującego się zdolności do pracy, wobec powyższego pominięto wnioskowany dowód, uznając że jego przeprowadzenie zmierzałoby jedynie do przedłużenia postępowania.

Na marginesie tylko odnieść się należy do art. 8 ustawy zasiłkowej. Regulacja zawarta w art. 8 ustawy zasiłkowej wprowadza tzw. „okres zasiłkowy” – czyli okres trwania niezdolności do pracy, w którym przysługuje zasiłek chorobowy. Zestawienie wystawionych zaświadczeń lekarskich, w sposób nie budzący wątpliwości, wskazuje że odwołujący był niezdolny do pracy przez cały okres zasiłkowy.

Mając na uwadze powyższe, Sąd uwzględnił odwołanie w oparciu o wyżej powołane przepisy oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. przyznając odwołującemu się prawo do zasiłku chorobowego za okres od dnia 1 sierpnia 2020 roku do dnia 30 września 2020 roku oraz prawo do świadczenia rehabilitacyjnego na okres 12 miesięcy licząc od daty wyczerpania zasiłku chorobowego.

W punkcie drugim wyroku orzeczono o przekazaniu sprawy w zakresie żądania odsetek do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Z. z uwagi na treść art. 477¹⁰§ 2 k.p.c., który stanowi o tym, że jeżeli ubezpieczony zgłosił nowe żądanie, dotychczas nierozpoznane przez organ rentowy, sąd przyjmuje to żądanie do protokołu i przekazuje go do rozpoznania organowi rentowemu.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. na zasadzie odpowiedzialności strony za wynik procesu w związku z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U.2015.1800 j.t.).

Sędzia Alina Kołakowska

Sygn. akt V U 166/20

ZARZĄDZENIE

1. Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi ZUS O/Z. z pouczeniem o możliwości wniesienia apelacji w terminie dwutygodniowym od daty doręczenia orzeczenia wraz z uzasadnieniem, zwracając akta ZUS i dokumentację orzeczniczo-lekarską i zobowiązując do ich zwrotu w przypadku wniesienia apelacji,
2. Akta przedłożyć z wpływem lub za 21 dni.

C., dnia 17 listopada 2021 roku\

Sędzia Alina Kołakowska